

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.020.01.2016

P/16/043

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź

T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90

llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/043 – Nadzór nad transportem i ubojem zwierząt gospodarskich
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontrolerzy	Marcin Kuzan, specjalista, upoważnienie do kontroli nr LLO/84/2016 z dnia 5 października 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
jednostka kontrolowana	Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Łodzi, ul. Proletariacka 2/6, 93-569 Łódź (zwany dalej: WIW)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Roman Owcecki, Łódzki Wojewódzki Lekarz Weterynarii, powołany na to stanowisko przez Głównego Lekarza Weterynarii od 8 kwietnia 2008 r. (zwany dalej: ŁWLW). (dowód: akta kontroli str. 3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

ŁWLW prawidłowo planował i przeprowadzał kontrole realizacji zadań wykonywanych przez Powiatowych Lekarzy Weterynarii (zwanych dalej: PLW) w związku z ochroną zwierząt w transporcie i uboju. Wydane przez PLW zalecenia zostały wyegzekwowane.

W przypadku zleconych przez Głównego Lekarza Weterynarii (zwanego dalej: GLW) czynności wyjaśniających, ŁWLW prawidłowo kierował sprawy do właściwych PLW, celem ustalenia stanu faktycznego, a następnie przekazywał ustalenia do GLW.

Informacje otrzymane od PLW o zmianach stanu faktycznego i prawnego w rejestrach lub wykazach prawidłowo przekazywano GLW. W okresie objętym kontrolą informacje o zmianach zostały zamieszczone w stosownych rejestrach prowadzonych przez GLW i publikowanych na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Weterynarii (zwany dalej: GIW).

Sprawozdania dotyczące nadzoru weterynaryjnego przekazywane do GLW, w części objętej kontrolą, były opracowane rzetelnie.

ŁWLW współpracował z Łódzkim Towarzystwem Opieki nad Zwierzętami (zwanym dalej: ŁTONZ) w zakresie współdziałania w sprawowaniu nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt, jednak współpraca ta dotyczyła głównie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów w zakresie ochrony zwierząt towarzyszących.

ŁWLW współpracował także z Łódzkim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego (zwanym dalej: ŁWITD). Współpraca z samorządem lekarsko-weterynaryjnym, polegała głównie na podejmowaniu wspólnych inicjatyw z zakresu realizacji dobrowolnego ustawicznego kształcenia lekarzy weterynarii, w tym również w obszarze dobrostanu zwierząt.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działalność Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie zwierząt gospodarskich w transporcie i uboju.

Opis stanu
faktycznego

WIW kieruje Łódzki Wojewódzki Lekarz Weterynarii. Sprawami ochrony zwierząt gospodarskich w transporcie i uboju w WIW zajmuje się odpowiednio Zespół ds. zdrowia i ochrony zwierząt, zwany dalej ZZdr podległy ŁWLW oraz Zespół ds. bezpieczeństwa żywności, zwany dalej: ZBŻ, podległy bezpośrednio Zastępcy ŁWLW.

Na terenie województwa łódzkiego funkcjonuje 16 Powiatowych Inspektoratów Weterynarii, zwanych dalej: PIW, kierowanych przez PLW.

(dowód: akta kontroli str. 7-34)

W latach 2014-2016 (I półrocze), w części „A” Roczego planu kontroli, zaplanowano 171² kontroli przeprowadzanych na podstawie art. 6 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³ oraz art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej⁴. Plany kontroli wraz z aneksami zostały przekazane do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego⁵. Zaplanowane kontrole w badanym zakresie zostały zrealizowane, a właściwe sprawozdania przesłane Wojewodzie Łódzkiemu.

(dowód: akta kontroli str. 35-137)

Do badania wybrano w sposób celowy dokumentację 12⁶ postępowań kontrolnych przeprowadzonych w okresie 2014-2016 (I półrocze) przez upoważnionych pracowników zespołów merytorycznych WIW w PIW w związku z ochroną zwierząt w transporcie i uboju. Kontrole przeprowadzali inspektorzy WIW z dwóch komórek organizacyjnych w zależności od zakresu tematycznego kontroli. Dobrostan zwierząt w rzeźni kontrolowali pracownicy ZBŻ, a ochronę zwierząt w transporcie ZZdr.

(dowód: akta kontroli str. 415-435)

Osiem⁷ kontroli realizowanych przez ZZdr, które zostały objęte badaniem, dotyczyło m.in. nadzoru PLW nad obrotem, handlem zwierzętami, podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie obrotu, pośrednictwa w obrocie i skupu zwierząt oraz zajmującymi się zarobkowym transportem zwierząt, a także nadzoru nad podmiotami zajmującymi się transportem żywych zwierząt oraz miejscem gromadzenia zwierząt i dobrostanem w transporcie zwierząt wprowadzanych do handlu.

W kontrolach dotyczących kwestii dobrostanu zwierząt w transporcie, Inspektorzy WIW sprawdzali m.in. rzetelność rejestru zezwoleń przewoźników, zezwolenia dla przewoźników, świadectwa zatwierdzenia środków transportu drogowego, wykaz zatwierdzonych pośredników i zarejestrowanych pomieszczeń wykorzystywanych

² Wraz z kontrolami wniesionymi do planów w postaci aneksów. W części B Planów kontroli za wskazany okres wyznaczono 191 kontroli (część B – Kontrole przeprowadzane na podstawie art. 118 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne – Dz. U. z 2008 r., Nr 45, poz. 271 ze zm.), art. 3 ust. 5 pkt f ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej oraz art. 19 i art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2014 r., poz. 7398 ze zm.), art. 29 pkt 3 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2005 r. poz. 1172) oraz Instrukcji i Wytycznych Głównego Lekarza Weterynarii.

³ Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 1077 ze zm.

⁵ Tym samym zrealizowano obowiązek wynikający z §14 pkt. 4 Regulaminu Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

⁶ W 2014 r. kontrolą objęto PIW w: Piotrkowie Trybunalskim, Łodzi, Pabianicach, Zgierzu, Tomaszowie Mazowieckim, Łowiczu, Pabianicach. W 2015 r. zweryfikowano dokumentację kontroli w PIW w: Opocznie, Sieradzu i Łowiczu oraz w 2016 r. PIW w Wieluniu i Rawie Mazowieckiej.

⁷ PIW w Piotrkowie Trybunalskim, PIW w Łodzi, PIW w Pabianicach oraz PIW w Zgierzu, PIW w Opocznie, PIW w Sieradzu, PIW w Łowiczu, PIW w Rawie Mazowieckiej

przez pośredników w ich działalności⁸, licencje dla kierowców i osób obsługujących⁹, decyzje administracyjne dot. spełnienia wymagań weterynaryjnych środka transportu drogowego oraz zezwolenia dla przewoźnika, a także zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie obrotu zwierzętami, protokoły kontroli¹⁰ - listy kontrolne SPIWET (tj. m.in.: dot. działalności w zakresie obrotu zwierzętami, pośrednictwa w tym obrocie lub skupu zwierząt), świadectwa zdrowia dla zwierząt w handlu wewnątrzwspólnotowym.

Analiza objętych próbą kontroli ŁWLW w PIW wykazała m.in.: na brak reakcji PLW na nieprawidłowości w dokumentacji towarzyszącej zwierzętom przyjmowanym do nadzorowanego miejsca odpoczynku zwierząt dotyczące planowania trasy transportu i miejsca odpoczynku, jak również na pojawiające się w systemie TRACES¹¹ powiadomieniach o zwierzętach, które nie docierały do nadzorowanego punktu kontroli. W trzech PIW¹² nie wypełniono przesłanek art. 19d ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej w odniesieniu do dokumentowania kontroli niedyskryminujących w handlu zwierzętami. W działalności jednego PLW kontrolerzy WIW stwierdzili brak kontroli przemieszczeń zwierząt oraz stanu siedzib stad zarejestrowanych w CBD SIRZ¹³ dla kontrolowanej działalności podmiotów prowadzących obrót zwierzętami. Kontrolerzy WIW stwierdzili również brak wzmoczenia nadzoru nad jednym przewoźnikiem zwierząt w związku z otrzymanymi zastrzeżeniami, co do prawidłowości działania przewoźnika, pomimo polecenia ŁWLW w tym zakresie oraz braku reakcji na nieprawidłowe powiadomienia z systemu TRACES o przesyłkach zwierząt mających dotrzeć do nadzorowanego punktu kontroli. W trakcie jednej z kontroli pracownicy WIW ustalili, że w przypadku kontroli pięciu zatwierdzonych przewoźników zwierząt nie prowadzono kontroli przewoźników jako podmiotów, kontrolom podlegały wyłącznie środki transportu należące do nadzorowanych podmiotów.

(dowód: akta kontroli str. 203-435)

Pozostałe cztery¹⁴ kontrole, objęte próbą, dotyczące oceny prawidłowości sprawowanego przez PLW nadzoru w zakresie dobrostanu zwierząt w rzeźni przeprowadzili pracownicy ZBŻ.

Kontrole te dotyczyły m.in.: warunków transportu dostarczanych partii zwierząt, rozładunku zwierząt, przemieszczania się zwierząt na terenie rzeźni, przetrzymywania zwierząt, ogłuszania zwierząt, a także prowadzenia przez PLW weryfikacji sprawowanego nadzoru przez pracowników PIW w zakresie kontroli rzeźni. Przedmiotowe zagadnienia były weryfikowane w oparciu o Instrukcję GLW¹⁵. W trakcie kontroli dobrostanu zwierząt w rzeźniach Inspektorzy WIW weryfikowali m.in.: listy kontrolne SPIWET – rzeźnia (dobrostan zwierząt), tygodniowe raporty z kontroli wdrożenia GHP¹⁶, dzienniki badania przedubojowego i poubojowego, certyfikaty pracowników rzeźni dot. zawodowego uboju i uśmiercania zwierząt, zakładowe procedury HACCP.

(dowód: akta kontroli str. 138-202,421-435,)

⁸ dyrektywy 64/432/EWG i 91/68/EWG

⁹ zgodną z art. 17 ust. 2 Rozporządzenia (WE) Nr 1/2005.

¹⁰ Protokoły kontroli podmiotu prowadzącego działalność w zakresie zarobkowego przewozu zwierząt, Protokoły kontroli środka transportu drogowego dla zwierząt kopytnych do przewozu trwającego powyżej 8 godzin, Protokoły kontroli środka transportu drogowego przeznaczonego do przewozu zwierząt na odległość powyżej 50 km, Protokoły kontroli środka transportu drogowego zwierząt transportowanych przez rolników na odległość mniejszą niż 50 km lub w celu sezonowego wypasu, Protokoły kontroli środka transportu oraz dobrostanu zwierząt podczas transportu drobiu, ptaków domowych i królików przewożonych w kontenerach.

¹¹ Informatyczny system kontroli i powiadamiania o przemieszczeniach zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego przez terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej.

¹² W Łodzi, Pabianicach i Zgierzu.

¹³ Centralna Baza Danych Systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt.

¹⁴ PIW w Tomaszowie Mazowieckim, PIW w Łowiczu, PIW w Pabianicach, PIW w Wieluniu.

¹⁵ nr GIWz.420-31/13 z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie postępowania przy przeprowadzaniu kontroli w rzeźniach pod względem dobrostanu zwierząt oraz raportowania o przeprowadzonych w tym zakresie kontrolach.

¹⁶ Zasady dobrej praktyki higienicznej.

W przypadku ww. kontroli, w których ŁWLW wydał zalecenia, zostały one przez właściwych PLW zrealizowane, o czym informowali pisemnie ŁWLW, a sposób realizacji zaleceń był akceptowany przez właściwych inspektorów WIW. W przypadku jednego przewoźnika właściwy PLW zaplanował dwukrotną kontrolę w ciągu roku tej firmy.

(dowód: akta kontroli str. 138-435)

Jak w wyjaśnieniach wskazał ŁWLW, kontrole finansowe w PIW do końca 2015 r. przeprowadzane były przez Wojewodę Łódzkiego. Niezależnie od tego w 2014 r. została przeprowadzona przez ŁWLW kontrola finansowa PLW w Radomsku, w której zakresie znalazło się m.in. przestrzeganie zasad pobierania opłat za czynności wykonywane przez lekarzy wyznaczonych oraz naliczanie wynagrodzeń lekarzom wyznaczonym za czynności weterynaryjne wykonywane z nakazu PLW. W wyniku kontroli stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości: nieprawidłowo wyliczone wynagrodzenie lekarza wyznaczonego, nieterminowe rozliczanie się lekarzy wyznaczonych ze środków pobranych za wykonanie czynności weterynaryjnych, powodujące opóźnione wypłaty wypracowanych dochodów do budżetu państwa, nieprawidłowo wystawiane rachunki przez lekarzy wyznaczonych. Ponadto ŁWLW wystąpił¹⁷ z pisemnym wnioskiem do Wojewody Łódzkiego o przeprowadzenie kontroli w zakresie gospodarowania finansami przez PLW w Radomsku i kontrola ta została przeprowadzona.

Wojewoda Łódzki przeprowadził kontrole finansowe 11 PLW za 2014 r. ŁWLW w wyjaśnieniach dodał, że zapoznawał się każdorazowo z wynikami kontroli przeprowadzonymi przez Wojewodę Łódzkiego i zaleceniami kierowanymi do PLW. Stwierdzone nieprawidłowości były omawiane na forum powiatowych lekarzy weterynarii. W 2015 r. pracownicy zespołu ds. finansowo-księgowych WIW przeprowadzili kontrolę PLW w Kutnie obejmującą m.in. weryfikację sposobu dokumentowania rozliczeń finansowych dotyczących opłat za wykonanie czynności weterynaryjnych wykonywanych z upoważnienia PLW w zakresie kontroli zwierząt w miejscach ich pochodzenia z wydaniem świadectwa zdrowia.

Jak wskazał ŁWLW od 2016 r. kontrole finansowe w PIW miały być prowadzone przez ŁWLW. W związku z tym do planu kontroli na 2016 r. wpisane zostały trzy kontrole problemowe PLW w zakresie przestrzegania w toku wykonywania budżetu realizacji ogółu działań kontroli zarządczej podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań. Jedna z tych kontroli, tj. w PIW w Łodzi odbyła się w pierwszej połowie 2016 r. W wyniku tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wyliczania wynagrodzeń dla lekarzy weterynarii wyznaczonych do wykonywania czynności urzędowych.

(dowód: akta kontroli str. 657-785)

W okresie objętym kontrolą GLW przekazał ŁWLW siedem zgłoszeń dotyczących naruszenia dobrostanu w transporcie zwierząt, które zostały przekazane do wyjaśnienia przez właściwych PLW.

W przypadku powiadomienia o nieprawidłowościach stwierdzonych przy przesyłce świń transportowanych z Królestwa Danii na terytorium RP przez polskiego przewoźnika¹⁸ ŁWLW¹⁹ poinformował GLW o przeprowadzeniu kontroli przewoźnika przez PLW w Łodzi, która potwierdziła naruszenie przepisów o ochronie zwierząt poprzez przekroczenie dopuszczalnego czasu transportu oraz niezgodności w dokumentacji towarzyszącej zwierzętom. W następstwie kontroli PLW skierował do organów ścigania zawiadomienie o popełnieniu wykroczenia oraz pouczył przewoźnika o obowiązku rzetelnego prowadzenia dokumentacji.

¹⁷ Pismem z dnia 21 maja 2014 r.

¹⁸ Nr zatwierdzenia PL10062806.

¹⁹ Pismem z dnia 11 września 2014 r.

Powiadomienie od słoweńskich służb weterynaryjnych, informowało o stwierdzeniu nieprawidłowości w transporcie kilku przesyłek bydła dotyczących niekompletności wypełnienia dziennika podróży, braku pojenia przewożonych zwierząt, przeładowaniu środka transportu, a także ustalono, że zwierzęta z rogami były przewożone razem ze zwierzętami bez rogów. Ponadto kontrolującym inspektorom słoweńskim nie udostępniono wydruku z systemu rejestracji temperatury. Natomiast w przypadku przesyłki koni stwierdzono obecność jednego leżącego konia, który nie był w stanie samodzielnie podnieść się, ze względu na przeładowanie środka transportu. Po przeprowadzeniu kontroli PLW w Opocznie poinformował o wzmożeniu nadzoru, tj. częstszych kontrolach działalności przewoźnika oraz o tym, że w przypadku stwierdzenia powtarzających się uchybień w przestrzeganiu przepisów będą podejmowane działania polegające na zawieszeniu lub cofnięciu zezwolenia przewoźnika lub cofnięciu licencji kierowców, konwojentów zwierząt. W odniesieniu do przesyłki koni PLW po dokonaniu czynności kontrolnych ustalił, że nie doszło do przeładowania środka transportu, a zwierzęta miały zapewnioną przewidzianą przepisami przestrzeń zarówno w zakresie szerokości stanowisk, jak i powierzchni w metrach kwadratowych wymaganych dla każdego zwierzęcia z uwzględnieniem jego wieku. Przewoźnik potwierdził, że w trakcie kontroli inspektora słoweńskiego jeden z koni leżał, ale jego kondycja była dobra, w miejscu odpoczynku, gdzie skierowano przymusowo transport, zwierzę wstało. Stan konia nie został zakwestionowany w kontroli weterynaryjnej w miejscu przeznaczenia.

Kolejne powiadomienie od słoweńskich służb weterynaryjnych przekazane przez GLW do ŁWLW, informowało o stwierdzeniu nieprawidłowości podczas transportu przesyłki bydła z Polski do Libanu przez przewoźnika: Słoweńskie służby zarzuciły przewoźnikowi niedziałający system pojenia oraz to, że kontrolującym nie udostępniono wydruku z systemu rejestracji temperatury. Kontrola środka transportu przeprowadzona przez PLW nie wykazała nieprawidłowości w odniesieniu do wymagań jakie powinien spełniać, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97²⁰ zwanym dalej rozporządzeniem 1/2015, środek do trwającego dłużej niż osiem godzin transportu zwierząt parzystokopytnych. W dniu kontroli, system pojenia zwierząt w pojeździe funkcjonował prawidłowo. W czasie kontroli uzyskano również wydruki z systemu rejestracji temperatury w pojeździe.

W powiadomieniu włoskich służb weterynaryjnych stwierdzono nieprawidłowości w transporcie przesyłki 64 sztuk bydła z Francji do Słowacji. Włoscy inspektorzy stwierdzili, iż polski przewoźnik podczas przewozu przedmiotowej przesyłki bydła nie przestrzegał czasu podróży i okresów odpoczynku. Dodatkowo, stwierdzono nieprawidłowe wypełnienie sekcji I dziennika podróży. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, przewoźnik został ukarany mandatem w wysokości 2333,33 euro. Ustalenie kontroli PLW nie potwierdziły przekroczenia czasu podróży. Sprawa została skierowana przez przewoźnika do sądu.

GLW poinformował także ŁWLW, iż otrzymał od Podlaskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii powiadomienie o nieprawidłowości dotyczącej przesyłki świń, transportowanej z Republiki Estonii na terytorium Republiki Federalnej Niemiec przez polskiego przewoźnika²¹ z terenu powiatu opoczyńskiego. ŁWLW polecił PLW w Opocznie, przeprowadzenie szczegółowego postępowania wyjaśniającego w przedmiotowej sprawie. PLW ustalił na podstawie analizy danych z systemu GPS,

²⁰ Dz. Urz. UE L 3 z 05.01.2005, str. 1.

²¹ numer zatwierdzenia: 10072801.

iż całkowity czas podróży wyniósł 24 godziny i 16 minut, co zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1/2005 nie stanowiło przekroczenia dozwolonego maksymalnego czasu transportu świń i nie wymagało organizacji zwierzętom 24-godzinnego odpoczynku w trakcie przewozu.

GLW zlecił także ŁWLW wyjaśnienie wskazanych w raporcie fundacji Animal Welfare Foundation nieprawidłowości ujawnionych w trakcie obserwacji dokonanych podczas realizacji transportu przesyłki cieląt z Polski do Włoch przez przewoźnika Z. Przekazanych informacji wynikało, że podczas ww. transportu zwierząt zaobserwowano, iż: nie zapewniono należytej wysokości przedziałów, nie były przestrzegane okresy odpoczynku przeznaczone na pojenie i karmienie zwierząt, a całkowita długość czasu trwania podróży przekroczyła 19 godzin, opiekunowie nie doglądali zwierząt w czasie podróży, poidła nie były dostosowane do nieodsadzonych cieląt oraz zwierzęta nie miały do nich zapewnionego należytego dostępu. Podczas rozładunku zwierzęta były szarpane i kopane przez osoby odpowiedzialne za rozładunek. Na podstawie ustaleń kontroli, PLW w Opocznie złożył w Prokuraturze Rejonowej w Opocznie zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przez przewoźnika przestępstwa związanego z naruszeniem warunków transportu zwierząt przewidzianych w obowiązujących przepisach prawa, a co za tym idzie naruszeniem ustawy o ochronie zwierząt.

W kolejnym powiadomieniu GLW poinformował ŁWLW o otrzymaniu informacji od niemieckich służb weterynaryjnych, w sprawie stwierdzenia nieprawidłowości w transporcie czterech przesyłek świń z Niemiec do Polski. Rozładunek nastąpił w czasie od siedmiu do ośmiu i pół godziny od przyjazdu transportu na miejsce przeznaczenia. PLW w Kutnie ustalił, że oczekiwanie na rozładunek spowodowane było awarią linii ubojowej oraz opóźnieniem części dostaw w wyniku panujących warunków atmosferycznych, efektem czego były nieplanowane przerwy w uboju z powodu braku żywca, a następnie skumulowanie transportów w krótkim czasie, co znacznie wydłużyło czas oczekiwania na rozładunek. ŁWLW wyjaśnił GLW, iż w żadnym z powyższych przypadków nie doszło do przebywania zwierząt w środku transportu dłużej niż dozwolony czas maksymalnego transportu przewidziany przepisami prawa dla świń. Zwierzęta oczekiwały w samochodach przystosowanych do długotrwałego transportu z dostępem do wody.

W zleconych przez GLW czynnościach wyjaśniających ŁWLW każdorazowo kierował sprawę do właściwego miejscowo PLW celem ustalenia stanu faktycznego. ŁWLW podejmował właściwe działania w celu wyjaśnienia zleconych przez GLW spraw. Ustalenia kontroli dokonane przez PLW przekazywane były za pośrednictwem ŁWLW do GLW.

(dowód: akta kontroli str. 480-529)

GLW zlecił realizację jednego polecenia kontroli w 2014 r.²², które dotyczyło kontroli rzeźni bydła o niedużej zdolności ubojowej. Kontrolą tą w 2014 r. objęto 13 PIW, na terenie których funkcjonowało 56 rzeźni. Z każdej kontroli PLW zostało sporządzone sprawozdanie z kontroli²³. Informacja zbiorcza o wynikach kontroli przeprowadzonych w 2014 r. została przekazana GLW. W ramach przedmiotowych kontroli w zakresie sprawowania nadzoru nad dobrostanem zwierząt w rzeźni nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 436-479)

²² Nr GIWbż-5010-52/2014(1) z 4.05.2014 r.

²³ Kontrola rzeźni w 2014 r. była udokumentowana w formie protokołu oględzin z załączonymi zdjęciami.

W WIW prowadzono m.in. Wykaz zakładów mięsnych zatwierdzonych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 853/2004²⁴ Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego²⁵ (zwanym dalej rozporządzeniem nr 853/2004) oraz wykaz Zdolność produkcyjna rzeźni oraz zakładów zintegrowanych prowadzących ubój zwierząt kopytnych udomowionych zatwierdzonych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 853/2004. W przypadku obu wykazów, w trakcie kontroli, zweryfikowano prawidłowość przekazywanych informacji dotyczących czterech powiatów województwa łódzkiego. Dane gromadzone w obu wykazach przekazywane były do GIW na bieżąco.

Dane z rejestrów zezwoleń przewoźników wydanych zgodnie z art. 10 i 11 Rozporządzenia Nr 1/2015 były zbieżne z właściwymi rejestrami prowadzonymi przez GLW i udostępnianymi na stronie internetowej GIW.

W przypadku rejestru zezwoleń przewoźników wydanych zgodnie z art. 10 i art. 11 Rozporządzenia 1/2005 oraz wykazem zatwierdzonych pośredników i zarejestrowanych pomieszczeń wykorzystywanych przez pośredników w ich działalności²⁶ prawidłowość przekazania danych od PLW za pośrednictwem WLW do GLW zweryfikowano na podstawie zgłoszeń mailowych od PLW²⁷.

W Wykazie zatwierdzonych punktów kontroli²⁸ dostępnym na stronie GIW²⁹ na terenie woj. łódzkiego istniały trzy takie punkty. Weryfikację prawidłowości prowadzenia rejestru dokonano w oparciu o dokumentację dwóch przedsiębiorców³⁰.

Poprawność przekazywania danych dotyczących Wykazu miejsc gromadzenia zwierząt zatwierdzonych dla celów wewnątrzwspólnotowego handlu bydłem i świniami³¹, koniowatymi³², owcami i kozami³³ zweryfikowano na podstawie dwóch miejsc gromadzenia³⁴. Przekazywanie informacji o tych podmiotach przebiegało w sposób prawidłowy.

ŁWLW przekazywał GLW informacje od PLW zawarte w rejestrach i wykazach oraz informacje o zmianie stanu faktycznego lub prawnego ujawnione w rejestrach i wykazach.

(dowód: akta kontroli str. 530-588)

Liczba podmiotów wskazana przez 16 PLW w sprawozdaniach jednostkowych z nadzoru weterynaryjnego (RRW-3 oraz RRW-5) za rok 2014 i 2015 była zbieżna z odpowiednimi sprawozdaniami zbiorczymi przekazywanymi przez ŁWLW do GLW. Sprawozdania ŁWLW przekazano terminowo.

(dowód: akta kontroli str. 589-630)

GLW zawarł w dniu 16 października 2007 r. porozumienie ramowe o współdziałaniu i współpracy organów Inspekcji Transportu Drogowego i organów Inspekcji Weterynaryjnej. Obok tego porozumienia, na szczeblu wojewódzkim w dniu 7 czerwca 2004 r. ŁWLW zawarł porozumienie z ŁWITD. Oba porozumienia

²⁴ Sekcje I, II, III, IV, V, VI, XII, XII.

²⁵ Dz. U. L 139 z 30.4.2004 s. 55/

²⁶ Dyrektywy 64/432/EWG i 91/68/EWG.

²⁷ Zgłoszenie mailowe z dnia 10 października 2016 r. z PIW Piotrków Trybunalski (przewoźnicy i pośrednicy), zgłoszenie mailowe z dnia 10 października 2016 r. z PIW Zgierz (przewoźnik), zgłoszenie mailowe z dnia 10 października 2016 r. z PIW Wieluń (przewoźnik), zgłoszenie mailowe z dnia 6 października 2016 r. z PIW Tomaszów Mazowiecki (przewoźnik), zgłoszenie mailowe z dnia 7 października 2016 r. z PIW Sieradz (pośrednicy), zgłoszenie mailowe z dnia 10 października 2016 r. z PIW Piotrków Trybunalski (przewoźnicy, pośrednicy).

²⁸ Zgodnie z Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1255/97 z dnia 25 czerwca 1997 r. dotyczące kryteriów wspólnotowych dla punktów kontroli oraz zmieniające plan trasy określony w Załączniku do dyrektywy 91/628/EWG.

²⁹ http://old.wetgiw.gov.pl/index.php?action=art&a_id=4056 (zamieszczony dnia 2015-02-18 14:41:54)

³⁰ WNI 10056901, WNI 10116901.

³¹ Dyrektywa 64/432/EWG.

³² Dyrektywa 90/426/EWG.

³³ Dyrektywa 91/68/EWG.

³⁴ WNI 10126801, WNI 10116901.

zakładały współpracę w tych samych obszarach działalności obu Inspekcji. W ramach realizacji porozumienia, jak wyjaśnił ŁWLW, odbywały się coroczne spotkania obu służb w celu wymiany aktualnych informacji z zakresu kontroli realizacji transportów zwierząt, w tym również przeprowadzanych przez PLW kontroli działalności przewoźników zwierząt oraz kontroli środków transportu dopuszczanych do przewożenia zwierząt. W ramach realizacji zapisów porozumienia w zakresie przeprowadzania wspólnych kontroli, pracownicy PIW przeprowadzili wspólnie z Inspekcją Transportu Drogowego w 2014 r. 10 kontroli w 2015 r. sześć kontroli planowych i jedną doraźną, w pierwszej połowie 2016 r. siedem kontroli planowych i jedną doraźną.

(dowód: akta kontroli str. 808-825)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Działalność organów Inspekcji Weterynaryjnej podejmowane w związku z informacjami o nieprawidłowościach.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą w rejestrze skarg i wniosków WIW zaewidencjonowanych zostało 26 skarg (10 w 2014 r., osiem w 2015 r. i tyle samo w I półroczu 2016 r.). Żadna ze skarg, co potwierdził w wyjaśnieniach ŁWLW nie dotyczyła dobrostanu zwierząt w transporcie lub uboju.

(dowód: akta kontroli str. 631-636, 823, 825)

ŁWLW zawarł w dniu 12 stycznia 2015 r. porozumienie o współpracy z ŁTONZ z siedzibą w Łodzi³⁵. Zgodnie z treścią porozumienia ŁWLW oraz ŁTONZ współpracują m.in. w celu: współdziałania w sprawowaniu nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt, o których mowa w art. 34a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt³⁶, oceny warunków bytowych i dobrostanu zwierząt w miejscach utrzymywania zwierząt, inicjowania i popierania działań w zakresie ochrony i opieki nad zwierzętami, (...). Jak wyjaśnił ŁWLW, ze względu na kierunek działania ŁTONZ współpraca dotyczyła głównie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów w zakresie ochrony zwierząt towarzyszących³⁷ w tym również funkcjonowania schronisk dla zwierząt bezdomnych.

W wyniku działań ŁWLW wzywających PLW województwa łódzkiego o zawieranie porozumień i umów z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, wszyscy PLW z terenu województwa zawarli stosowne porozumienia.

(dowód: akta kontroli str. 649-657, 662-663)

Z czterech zapytań skierowanych do organizacji pozarządowych z terenu województwa łódzkiego, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt odpowiedziało tylko ŁTONZ. Z odpowiedzi tej wynika, iż przedstawiciele organizacji w latach 2014 r. – 2016 r. przeprowadzili ponad trzy tysiące kontroli dotyczących niewłaściwych warunków bytowania i dobrostanu zwierząt zarówno domowych jak

³⁵ Wpisany do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem 0000014017, reprezentowane przez Prezes Amandę Chudek oraz V-ce Prezes Walentynę Beta.

³⁶ Dz. U. z 2013 r. poz. 856, ze zm.

³⁷ Psów i kotów.

i gospodarskich. Kontrole te były prowadzone często wspólnie z przedstawicielami PIW, zwłaszcza jeśli zgłoszenie dotyczyło zwierząt gospodarskich. Żadna z przeprowadzonych kontroli nie dotyczyła jednak dobrostanu zwierząt w transporcie i uboju, a jedynie niewłaściwego sposobu utrzymywania ich w gospodarstwach. Jak dodała Prezes w okresie objętym kontrolą NIK do ŁTONZ nie wpłynęło żadne zgłoszenie dotyczące nieprawidłowości w transporcie i uboju zwierząt. Ponadto Prezes Towarzystwa stwierdziła, iż jest usatysfakcjonowana współpracą z Inspekcją Weterynaryjną województwa łódzkiego.

(dowód: akta kontroli str. 637-650)

Współpraca WIW z samorządem lekarsko-weterynaryjnym, zgodnie z wyjaśnieniami ŁWLW, oparta była głównie na podejmowaniu wspólnych inicjatyw z zakresu realizacji dobrowolnego ustawicznego kształcenia lekarzy weterynarii. Efektem tej współpracy była m.in. organizacja szkolenia dla lekarzy weterynarii dotyczącego ochrony zwierząt i oceny warunków zachowania dobrostanu zwierząt w gospodarstwach, w czasie transportu i podczas uboju.

(dowód: akta kontroli str. 657-664, 786-807)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK³⁸ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Łódź, dnia 21 grudnia 2016 r.

Kontroler
Marcin Kuzan
specjalista

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
podpis

³⁸ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677)